

Број: 29, Година: VII, 25 decembar 2015

Poštovani čitaoci, veliki broj kvalitetnih tekstova koji pristiže na adresu "Sirijusa", potvrđuje da ova publikacija uspešno obavlja svoju misiju. Sa žaljenjem konstatujemo da pojedini radovi ostaju neobjavljeni jer otkrivaju previše detalja vezanih za naš ritual, koji ne sme biti javno publikovan. Tako smo ovom prilikom bili prinuđeni da izostavimo odličan rad pod naslovom "Komentari uz simboliku drugog stepena" našeg brata iz lože "Sloboda" iz Beograda.

Kao po pravilu, svaki broj "Sirijusa" donese neko iznenađenje. U ovom broju je to rad "Obredi inicijacije" koji je napisao naš brat B.M. Sama tema nije nesvakidašnja, ali je zanimljiva činjenica da je brat B.M. u profanom životu sveštenik i da se inicijacijom u obliku "Svete tajne krštenja" praktično bavi veoma često. Interesantno je videti šta on ima da kaže na ovu zanimljivu temu.

Svim čitocima "Sirijus"-a želimo sve najbolje u Novoj 2016 godini!
Čitajte, istražujte, pišite nam i budite srećni!

Sadržaj:

Музика и масонерија	2
Масонски Декалог	6
Слободнозидарско правосуђе	8
Слово „G“ и значај десне стране на степену помоћника	11
Обреди иницијације	13
Порекло грба масонске ложе	15

МУЗИКА И МАСОНЕРИЈА

Говорити о музици је један незахвалан посао јер музика се слуша, и као што је то и код љубави: то се ради. Но, како сам добио задатак да напишем нешто на ову тему и то од старешине лично којег јако ценим, а ту сам и да слушам, латио сам се посла.

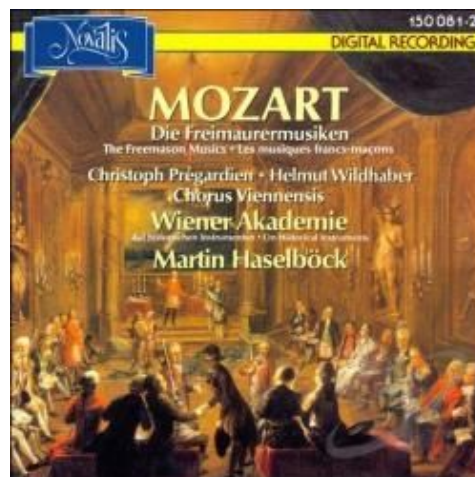
Тема овог рада је музика и масонерија, а не масонска музика, јер је масонска музика тема коју друга браћа обрађују, а ја хоћу да повежем музику гледано уопште, јер она може да нас повеже са идејама слободе, братства и једнакости, а да притом, додам и нешто ново овој теми. Или барем да покушам...

Говорећи о масонској музици, незоставно је име великог композитора Волфганга Амадеуса Моцарта, који је и најпознатији по томе што је писао наручена дела за своје пријатеље-браћу из разних ложа, као и за масонерију уопште. Кад је Моцарт приступио масонском реду, веселио се могућности размене идеја са слободоумним људима. Без сумње је волео масонске гозбе и концерте, а привлачили су га и тајанствени обреди, јер је одувек уживао у шифрама и загонеткама. Али, највише су га одушевљавала масонска

човекољубива начела, којих се придржавао до краја живота. Моцартово преображење на масонство није било изненадно јер је од детињства је имао везе с тим редом. Моцарт и Шиканедер, његов пријатељ слободни зидар из друге ложе, уградили су много од слободнозидарског учења и симболизма у своје опере. Употреба симбола и одређених сцена, по многим даје директан увид у неке обреде слободног зидарства, као да је њихова је намера можда била дати суптилан приказ узвишене сврхе тога удружења. У најмању руку је могуће да је то практично била нека врста одбране идеје слободног зидарства.

Проналазимо, рецимо, да је број три имао дубоко значење за слободне зидаре. Он се константно понавља током Чаробне фруле: три даме, три дечака, три храма и тако даље. У Шиканедеровој продукцији из 1794 године, приказано је у почетној сцени како три даме убијају змију и расецају је на три дела.

Унутрашњи кључ опере, снижени Е (арома врлине, племенитости и спокоја) је Моцарт често употребљавао у својим

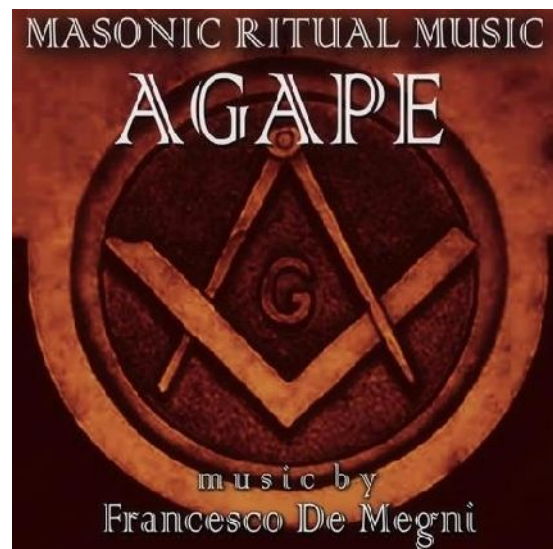
масонским композицијама због његовог писања са три снижења. У увертири се истиче троструко понављање слободнозидарског мота (кратко-дуго-дуго), такође и у другом чину опере.

Слободнозидарски су по свом пореклу и натписи на три храма: „Мудрост“, „Разум“, и „Природа“. Слободни зидари у публици ће препознати и симболичан оклоп чувара за време Таминових иницијацијских изазова те симболе: земља-ваздух-вода-ватра, присутне у самим изазовима. Али ту су и сребрно копље дама, Папагенов златни катанац, Сарастрова кочија у облику лава, Таминова несвестица налик смрти, те пораз Краљице ноћи од стране снага светлости итд. Дакле, све је у симболизму, а обојено и изузетном музиком. Но, сви ми у себи носимо својеврсну музикалност. Музикалност која није баш код свакога таква да може да се прикаже на сцени, али свакако да је она у нама као што је и Бог у нама. Да ли ћемо је (тј. Га) пробудити у себи, зависи од нас самих, наше жеље и истинске борбе за истином, гајећи у себи љубав пре свега, а онда веру и наду. Музика је ту да помогне у тој борби...

Музикалност је у самој природи поезије и књижевности уопште јер гласови својом сонорношћу, речи еуфонијом и искази интонацијом и ритмом први додају музичке особине књижевном делу. Ова блискост поезије и музике потиче још из давних синкретичких времена где је владало јединство песме, музике и игре. Али је тек у доба симболизма наглашена вредност музике за поезију и остварена музикалност стиха као доприноса овог књижевног правца. По Стјуарту Мериљу, алфа и омега симболистичке доктрине јесте потреба да се идеја изрази посредством речи, а да музика сугерише емоцију. Симболизам је убрзо обухватио готово све гране уметности, од музике до скулптуре и позоришта, при чему је позориште постало општи тренд широм света. Један познати научник, Андреј Бели, написао је: „Музика је угаони камен нашег

поимања, у музици се схвата суштина кретања... музика је скелет поезије“...

Музика је како у време Питагорејаца и Платона, Аристотела и Аристоксена па све до Шопенхауера и Ничеа, а тако и данас, предмет интензивног интереса свих великих мислилаца, свих оних који у њој виде темељан начин изражавања трансценденталне конституције места човека у космосу. Мисли ових великана биле су управљене ка небу, а свет су доживљавали као велики храм великог градитеља изграђен на принципима музике, која је исто што и сам космос који представља дијалог хармоније са самом собом. За музику можемо рећи и да је етички, а не само естетички феномен или филозофија за себе, јер се увек подсетим Платонових речи: „Филозофија највиша музика“.

Питагорејци су први заступали став да се медицином може очистити тело а музиком душа. Душа под деловањем музике, може на тренутак да напусти тело. У овој тврдњи имају своје порекло све касније теорије о екстатичном карактеру музике. Тако је и идеја музичке катарзе постала идеал свих античких аутора. Душа се по својој природи може само изразити уз помоћ музике која је њен природни израз. Зато су ритмови схватани као слике душе, а знаци као изрази карактера. Оно што одређује музику јесте хармонија која настаје из супротности, а музика је

хармонично спајање супротности, довођење мноштва до јединства и сагласности разногласја. А шта смо ми друго у Храму, неголи мноштво људи и браће спојени у својој супротности, али и где наше мноштво долази до јединства, сагласности разногласја, односно хармоничног спајања супротности. Усаглашеност душе може се упоредити са сагласјем жица на лири. Као што се лира раштимује кад је дотакне невешта рука тако је и складни састав душе осетљив на невешто руковање. Зато је важно побољшање душе, које је могуће ако се њом вешто рукује.

Музика, која је и сама подражавање и преношење божанске мелодије, може усагласити душу са оном вечном хармонијом коју музичар треба (по свом задатку) да спусти са неба на земљу. Ту се види паралелност неба и душе. Музика умирује не зато што има моћ да делује на ум већ што има способност да одвраћа. Као што сан и вино не отклањају већ одлажу недаће (и изазивају опуштање или заборав). Тако и мелодија не умирује душу нити потреса разум већ му одвлачи, ослабљује пажњу. Ако су Спартанци ратовали уз музику, та музика није у њима будила храброст, већ одвраћала пажњу од опасности и узрујаности. Уосталом, и варвари лупају у бубњеве или дувају у трубе, али тиме не постају храбрији. Музику је Бог дао човеку да би му олакшао пут ка врлини; учењу треба додати пријатну мелодију да би се лакше дошло до користи од речи које милују

слух, као што мудри лекари дају горке лекове у чашама премазаним медом. Зато су смишљене мелодије псалама да би људи певањем васпитали своју душу. Псалми су тишина душе, посредник који даје спокој и смирење; они спутавају гнев и човека уразумљују. Певањем се учи корисно. Оно што се таквом музиком урезује у душу, продире дубоко и не може се избрисати. Из светске хармоније настају химне у славу Бога а она је химна о сагласју творевине света са самом собом које настаје спајањем супротности. Међу супротностима су мировање и кретање а они су спојени у природи бића. У тим начелима може се видети смеша супротности. Из кретања избија мировање, а из мировања кретање...

И, када бих наставио даље погазио би сопствену констатацију да се о музици може пуно причати, она се може и гледати, али је најлепше слушати је. Зато на крају дајем кратко појашњење музике која се може чути у нашем Храму, по чему смо, такође, специфични. Уводни део свакако почиње Моцартовом музиком из једног интересантног концерта за фагот, и то је моменат када наши најмлађи пионери, тј. ученици радосно улазе у Храм. За њима иду ревности помоћници, а најсвечанији моменат је онај када у Храм ступа наше уважено старешинство на челу са изабраним Старешином. Тада се музика мења, наш брат Бата вешто пушта следећу композицију од композитора Супеа која се зове „Коњица“. Када је наш Старешина на истоку, онда настаје мир и поштовање истог који отвара нашу поштовану ложу музиком речи Ритуала. Можда најузвишенији тренутак је онај када брат чита Декалог и тада је време за Маснеову „Медитацију“, која заједно са тим дивним текстом треба у нама да пробуди можда тренутно успавану емоцију да ми милосрђе треба да чинимо слободно, отвореног срца и од срца. Музика прикладна за те тренутке је и Моцартова тема „Елвира“, саставни део клавијског концерта.

На једном од мојих последњих радова у Нишу у ложи „Немања“, био сам сведок расправе двојице браће, дугогодишњих и искусних чланова те Ложе управо на тему која музика треба да се слуша у њиховом Храму. Први рече како је добро простудирао Шкотски обред и да музика који они тамо пуштају је управо та коју је он одабрао и пуштао, а сам инструментал је изведен на шкотским гајдама. А други брат рече да све он то поштује, али да та шкотска музика њега „не дотиче“. Он је једноставно не разуме. И онда рече: " ...а зашто ми у нашим ложама не бисмо имали и нашу српску музику? Ја мислим да би на нас много бољи утисак оставила нека песма коју пева наша Лепа Лукић, него тамо неки Шкот на својим гајдама... “.

Ја сам обојицу браће разумео, а слажем се да барем у нашем Храму треба да се чује и нека наша, српска песма, тако да предлажем:

„Што се боре мисли моје
Искуство ми ћутат вели
Беж'те сада ви обоје
Нек ми срце говори...“

Брат М.Н.
„Кнез Михаило“,
Крагујевац

MASONSKI DEKALOG

Predamnom je put. Dug i naizgled beskrajan. Koračam i razmišljam. Ko sam, šta volim, šta želim, ko me voli, a ko ne. Tražim smisao svega postojećeg. Zastajkujem. Pitam se gde sam se uputio. Nastavljam da koračam i da razmišljam.

Neko me doziva. Ugledah bespomoćnu staricu na sred puta kojim sam išao. Jako je kašljala i ležala pogledom uprtim u zemlju. Nije mogla da ustane pa je dozivala da joj neko pomogne. Možda je zaražena nekim opasnim virusom. Bolje da ne stajem. I onako me ne vidi. Neprimetno sam je zaobišao i nastavio put.

Put postade tamniji. Kao da se smračivalo. Ispred mene istrča nekoliko dece i počеше svi da me gađaju kamenjem. Uzvratih. Oni će mene. Jednog sam baš dobro pogodio. Bezobraznici. Nastavih dalje da koračam. Put postade još tamniji. Čudno. Nema još ni podne a poprilično je mračno. Stigoh na raskršnicu. Neki unutrašnji glas mi reče kuda da krenem dalje. Koračajući sam naišao na prosjaka. Stao je ispred mene i zamolio me da mu dam nešto od hrane ili novca ako imam. Imao sam u džepu par hiljada dinara, ali mi treba. Prošao sam pored njega kao da ne postoji. "Zar nemaš ni 10 dinara", doviknuo je za mnom? Nemam – odbrusih i nastavih.

Nastavio sam da koračam putem koji postade potpuno mračan. Na nebu sam video sunce. Sijalo je potpuno, ali je put postao mračan. Šta se ovo događa. Nisam mogao dalje. Seo sam na zemlju i zaplakao kao malo dete. Zašto mi život toliko otežava put? Zašto sam toliko nesretan? Zašto sam odabrao pogrešan put? Zašto? Počeo sam da postavljam sebi bezbroj pitanja.

Posle par sati sam se zapitao - možda radim nešto pogrešno? Možda nisam baš onako morao da se ponašam prema svim onim ljudima? Opet onaj unutrašnji glas. Posle dosta razmišljanja postade mi jasno da sam pogrešio. I gle čuda. Odjednom se pojavi svetlo i put postade svetliji. Bilo mi je jasno kao dan da je onaj unutrašnji glas zapravo glas samog Neimara koji je večna, svemoguća nepromenljiva mudrost, najuzvišenija inteligencija i neiscrpna ljubav. Na maestralan način mi je ukazivao na greške. Trebao sam odmah to videti. Od sada ću mu odavati dužno poštovanje tako što ću se pridržavati vrlina koje propoveda. Poštovaću ga, obožavati i voliti.

Potom me je preplavilo kajanje. Trebao sam pomoći onoj starici, kao što bih pomogao da su moji roditelji. Nisam trebao onu decu gađati. Oni su mladi, treba ih podučiti. Treba štititi mladost, kao i nevinost. Bilo mi je teško što sam dozvolio da strasti zagospodare mojim bićem. A toliko sam se nagledao ljudi koji su počinili loša dela i to samo zbog strasti. Treba biti tolerantan prema grešnicima. I trebao sam onom prosjaku dati bar nešto novca. Sada me proganja taj osećaj koji mi nije ostao u lepom sećanju. Teško to mogu ispraviti, ali bar za ubuduće znam da treba da

zaboravim na zlo koje mi nanose ljudi. A i kada mi neko učini zlo, na to zlo ću uzvratiti dobrim. Neću više zloupotrebjavati ni snagu, ni nadmoć. Neću preterivati ni u čemu.

Nastavio sam da koračam putem. Sretao sam dosta ljudi. I dobrih i loših i onih za koje nisam znao kakvi su. Trudio sam se da budem pravičan prema svima. Što sam više ljudi upoznao, nekako sam sve više spoznao i samog sebe. Dosta mi je to značilo jer sam konačno počeo da poboljšavam sebe. Kao što bi klesaći kamena polako klesali kamen i dobijali sve finiju površinu, tako bih i ja sa svakim novim poznanikom pomalo sebe klesao. Stalno sam bio u potrazi za vrlinom. Trudio sam se da svoje loše navike, loše osobine, prvo priznam sebi, a onda da ih što više smanjim, a svoje vrline da istaknem i poboljšam.

Drago mi je bilo što sam činio dobro iz ličnog zadovoljstva, a ne zato što mi je to bila neka obaveza. Na svom putu sam sretao i mudre ljude. Ljude od kojih je trebalo učiti. Dosta saveta sam dobijao od njih i slušao njihove pouke. Nije lako sve primeniti, ali sam čvrsto obećao i njima i sebi da ću se povinovati njihovim poukama. Mudri ljudi su mi rekli da treba manje da pričam, a više da slušam.

I dalje koračam. Nisam sam. Dosta ljudi ide sa mnom. Neki odustaju. Neki zastaju, pa nastave. Neki se vrte nazad. Valjda imaju neku svrhu što su tu. Treba od svih po nešto da naučim. Valjda ih Neimar šalje. Da vidi kakav sam ja i kavi su oni. Ja se trudim da im

ne učinim ništa što ne bih želeo da oni učine meni. Neki me navraćaju na stvari koje u dubini duše ne želim. Uspevam da se borim protiv tih poroka. Trudim se da izbegavam neiskrena prijateljstva i da bežim što dalje od njih. Neću sebi da dozvolim da unizim svoju besmrtnu dušu.

Nastavljam da koračam. Još jedna raskrsnica. Već sam se umorio. Bilo je previše raskrsnica. Slušam unutrašnji glas, biram stranu kojom ću da krenem i nastavljam da koračam. U daljini sam video jako svetlo. Sijalo je kao ništa do sada. Prijatan osećaj me je preplavio. Užurbano sam nastavio da koračam. Zapazio sam da su na putu bila ispisana neka imena. Verovatno imena ljudi koji su već prošli ovuda. Moma, Đorđe, Goran, Željko, Neša, Obrad... Imena su se nizala. Bio sam siguran da sam na pravom putu. Išao sam ka svetlu. Želeo sam da upoznam ljude čija su imena bila ispisana na putu. Neki čudan osećaj se javlja u meni. Kao da ih znam od pre. I pojavi se prepreka na putu. Jedna mala vrata na kojima je pisalo POKUCAJ I BIĆE TI OTVORENO. To i učinih. Morao sam da se sagnem skroz da bih ušao i kako sam ušao na grudima sam osetio oštricu mača. Nisam nikoga mogao da vidim, ali sam jasno čuo prodoran muški glas koji mi reče: "Zapamti, veliku zapovest, pre nego što nastaviš putem kojim si krenuo. Onaj koji kaže da je na svetlu, a mrzi svog Brata, ostao je i dalje u tami."

Br. D.L.
PL BRATSTVO,
Šabac

СЛОБОДНОЗИДАРСКО ПРАВОСУЂЕ

У ширем смислу, масонске грешке и кривице се појављују у два аспекта. У првом случају, у питању су огрешења о законе, обичаје и традиције Братства. У другом случају, то су кршења државних закона и друштвених норми. Иако се ова два вида погрешног понашања често поклапају, то није увек случај. Наиме, да би се кршење профаних закона могло истовремено квалификовати и као масонска кривица, оно мора да обухвати негирање моралних вредности које негује Братство. На пример, непрописно паркирање неспорно представља кршење профаних закона, али се не може сматрати масонском кривицом. Са друге стране, неизвршавање налога и наређења Старешине Ложе профани закони не санкционишу, али такво понашање представља очигледан масонски прекршај, а у тежем облику и кривицу.

У ужем смислу, слободнозидарске грешке и кривице састоје се у сваком вољном и смишљеном огрешењу о Конституцију, Статут и друге акте Велике Националне Ложе Србије или Ложе којој конкретан слободни зидар припада, у кршењу положене Заклетве и прихваћених обавеза, као и у сваком поступању које је противно лојалности, поштењу и части и које нарушава углед Слободног зидарства. Битна разлика у односу на профано законодавство се огледа у чињеници да масонске грешке и кривице не могу ограничено да се наводе. Осим тога, још једна разлика између профаног и слободнозидарског правосуђа је оличена у томе што се огрешење о појединца не санкционише да би се дотичном појединцу пружила својеврсна морална сатисфакција, већ зато што такво понашање шкоди угледу читаве слободнозидарске

заједнице.¹ Облици масонских грешака и кривица су дисциплински прекршај, испад и преступ. Старешина Ложе надлежан је и дужан да одлучује о дисциплинским прекршајима, као најблажем облику масонске грешке и да за њих изриче дисциплинске мере као најблаже облике санкција. Суд части конкретне Ложе одлучује о испадима и преступима. Када је то спорно, Старешина Ложе и Суд части претходно заједно доносе одлуку о врсти кривице.

Дисциплински прекршај, као најблажи вид кривице, представља нарушавање реда у Ложи и на радовима, неизвршавање налога и наређења Старешине, уколико исти због своје озбиљности не представљају тежи облик кривице. Дисциплински прекршаји се кажњавају опоменом, опоменом која је унета у Архитектонску таблу и укором који је унет у Архитектонску таблу.

Мера за извршиоце испада састоји се у забрани доласка на радове у трајању од једног до пет месеци. За утврђени преступ, изриче се мера искључења из Братства. Ако суд нађе и прихвати да постоје посебно олакшавајуће околности, мера може да се ублажи забраном доласка на радове у трајању од шест месеци до годину дана. Изречене мере се саопштавају браћи на ученичком раду и о њима се обавештава Велика Национална Ложа Србије са молбом да их обзнани свим осталим Ложама под њеном заштитом, док мера о искључењу може да се достави на знање и свим пријатељским Великим Ложама у свету, уколико то

¹ Albert G. Mackey, *Principles of Masonic Law: A Treatise on the Constitutional Laws, Usages and Landmarks of Freemasonry*, четврта књига, прво поглавље.

Савезно Веће Велике Ложе сматра за потребно.

Масонско правосуђе има још једну специфичност, а то је да осим слободног зидара као појединца може да буде кажњена и цела Ложа, и то укором, обустављањем радова од три месеца до годину дана и распуштањем Ложе.

По тужби за извршену кривицу се суди у Ложи којој тужени брат припада као редован члан, а по тужби против Ложе одлучује Савезно Веће. По евентуалној тужби против Савезног Већа одлучује се на ванредном савезу Годишње скупштине ВНЈС.

Сви редовни чланови Ложе, као и све Ложе, овлашћени су да поднесу тужбу против сваког слободног зидара и против сваке Ложе.

У случају сукоба материјалних интереса двојице или више слободних зидара, тужилац ће посредовањем Старешине Ложе покушати измирење. Тек кад се измирење не постигне, могу се предузети мере код профаних судова. Спорови, неспоразуми или кривице чисто масонског карактера, као и спорови до којих је уопште дошло на радовима Ложа, не могу бити предмет расправљања пред профаним судовима.

Тужбе против чланова Ложе стављају се у Кутију за предлоге или се предају Старешини Ложе која је надлежна са суђење. Старешина Ложе дужан је да на првом наредном раду не именујући ни

туженог ни тужиоца саопшти да је примио тужбу и да је преда Одбору за извиђај, који сачињавају Други Надзорник, Секретар и Беседник. У случају да се тужба односи на једног од чланова Одбора, њега замењује Ризничар. Одбор се састаје што је пре могуће, дискретно саслушава тужиоца, туженог и евентуалне сведоке и по потреби врши суочења и разгледање аката. И тужени и тужилац могу приликом изласка пред одбор да изаберу неког од браће за своје заступнике, односно браниоце. Одбор може да одбије предложене сведоке из профаног света, док је сваки слободни зидар који буде позван обавезан да сведочи. Одбор за извиђај на крају одлучује о постојању дела, као и природи и тежини кривице већином гласова својих чланова. Одбор може да донесе решење о непостојању кривице, постигне измирење међу странкама или утврди постојање кривице за даље поступање. У случају непостојања кривице, може доћи до тужбе за клевету против тужиоца, а ако се утврди постојање кривице, улази се у процедуру суђења. Суђење у Ложи обавља Ложа Мајстора. Известилац Одбора за извиђај чита свој извештај, а потом Старешина у својству председника суда испитује тужиоца, туженог и евентуалне сведоке, с тим што само сведоци који су масони могу да се испитују непосредно на суђењу. Наравно, на суђењу и тужилац и тужени могу да имају заступника, односно браниоца. После суђења се одлучује о доношењу пресуде у присуству најмање 50% + 1 браће Мајстора Ложе. Пресуда је донета ако је за њу гласало најмање 2/3 присутних, а уздржавање од гласања није дозвољено. Жалбе на пресуду могу поднети странке у спору Великом Секретару у року од 30 дана од пријема пресуде, а о њима одлучује Савезно Веће по механизму сличном процедури у првостепеном суђењу.

За разлику од профаних судских поступака, где процесна форма и правно-техничка средства представљају незаобилазан и непроменљив део суђења,

масонска суђења се одликују флексибилнијом формом, која се може мењати и прилагођавати у циљу утврђивања истине и налажења праведног и моралног решења, што у слободнозидарском правосуђу представља крајњу и једину сврху суђења. Сходно томе, циљеви масонског суђења су истина и правда, док је форма у другом плану и могуће је исту третирати флексибилније и скратити уколико то води суштинском циљу поступка. У томе је оличена основна разлика између профаног и слободнозидарског правосуђа - готово је немогуће активно учествовати у профаном суђењу без познавања стриктних процесних правила, док у масонском суђењу то нема одлучујућу улогу. Много је, наиме, важније чињенично стање, као и начин на које се исто излаже, при чему, између осталог, велику улогу има вештина говорништва. Осим истине, практично је на својој страни имати и доброг говорника. То, наравно, не значи да ће у спору победити страна која приреди убедљивију реторичку представу - напротив, значај вештине говорништва се не огледа у сензационализму, већ у излагању искреног уверења у истинитост сопствених тврдњи. Наведене констатације је лакше разумети уколико се има у виду да се масонско суђење не води између супротстављених незнанаца, као што је случај код профаних суђења, него међу браћом. Природно, свако ко је некада решавао сукоб са братом ће лако разумети зашто је у таквим случајевима суштина далеко важнија од форме.

Слободно зидарство, наиме, ретко функционише на принципу једноставних профаних механизма по којима је нешто "дозвољено", нешто друго "забрањено", по којима се нешто "мора", а нешто "не сме". Напротив, у сржи Слободног зидарства се налазе принципи мирољубивости, добре воље и толеранције. Такви узвишени принципи се не могу сводити на крајности које су карактеристичне за профани свет. Осим тога, треба имати у виду да су чланови Братства махом узорни и савесни грађани, због чега масонска суђења представљају релативно ретку појаву.

Једна од најузвишенијих предности Слободног зидарства оличена је у томе што браћу слободне зидаре не повезују механизми принуде и присиљавања који су карактеристични за профане друштвене структуре - напротив, браћа се придржавају сопствених правила добровољно, због искреног поштовања традиције, моралне животне филозофије и принципа у које верују, а не из страха од санкције и репресивних мера.

П.К.У.

Ж.Љ.

П.Л. Кнез Михаило, Крагујевац

СЛОВО „G“ И ЗНАЧАЈ ДЕСНЕ СТРАНЕ НА СТЕПЕНУ ПОМОЋНИКА

Пре него сам примљен у ову слободнозидарску ложу често сам себи постављао питање шта значи слово "G" које се налази између симбола угаоника и шестара. Сада као члан ове Поштоване ложе у прилици сам да научим и још дубље проникнем у значење овог масонског симбола. Овај симбол има посебан значај за Слободно зидарство и то из више разлога.

Први и најочигледнији је као симбол Бога - Великог Архитекте свих светова. Међутим, учећи, читајући многе радове и књиге и залазећи још више у тајне слободног зидарства научио сам да овај симбол има много дубље значење и симболику. Радници који су градили Соломонов храм своју плату нису добијали само у дневним животним потребама тј. намирницама него су могли и да зараде такозване *srespie* (плате у новцу). Да би добили ове плате, занатлије су морале да заслуже место у Храму како би се, учећи тајне лозинке, нашли на врху завојитог степеништа. На улазу у средишњу собу Храма, изнад врата, налазила су се Хебрејска слова која су

представљала и означаваала одређене степене. Прво од ових слова је слово "Јод" и представља хебрејско име за Бога, које Јевреји нису смели гласно да изговарају. Слово "G" не представља само "Јод" као почетно име Бога, већ представља и слово које осветљава главну собу Храма, а самим тим оно својом јачином осветљава раднике који се налазе у Храму. Слово "G" у центру угаоника и шестара представља "Јод" или Бога, и оно се налази у центру наших живота.

Друго значење слова "G" је у томе што представља грчко слово гама и прво слово грчких речи "Геос" што значи "свет" и "геометријос", што значи "геометрија". Помоћници су посебно усмерени на проучавање либералних уметности и науке, а "нарочито геометрије, која је основана као основа наше уметности. "И заиста је тако, јер ступајући у слободно зидарство учимо да су геометрија и масонерија првобитно били синоними.

Треће значење постаје јасније када видимо форму великог слова гама ("Г") и када би га окренули од горе ка доле имали би симбол угаоника. Као велико слово Г ћирилице. Такође, по неким тумачењима слово "G" је настало као почетно слово грчке речи "Gnosis" која означава знање и сазнање, толико важне у Слободном зидарству.

Значај угаоника у степену помоћника се стално наглашава. Свака слободно-зидарска ложа користи угаоник као један од основних симбола. Кандидати који се иницирају, постављају руку на Књигу Светог Закона приликом полагања заклетве на којој се налазе угаоник и шестар, као и приликом повећања награде, односно уздизања Браће на виши степен.

Сврха симбола није да помогне онима који пролазе кроз ритуал да комуницирају са нечим са чиме се другачије не би могло комуницирати. Њихова улога је да нас науче и подстакну да опажамо на другачијем нивоу, и да се концентришемо на духовно и несвесно. Другим речима, само ако смо способни да схватимо дубља значења наших мисли и дела, можемо их употребити за наш духовни раст.

Када погледамо квадрат односно правоугаоник који по Питагорејцима представља основу у архитектури, основу у изградњи, и када се дубље загледамо у ову фигуру приметимо један вертикални и хоризонтални угаоник који стоје један наспрам другог. Квадрат односно правоугаоник, који има углове од деведесет степени, или као четврти део круга је такође познат као прави угао. (У масонерији угаоник и шестар се постављају тако да угао под којим се отварају не буде већи од од 60 степени).

Реч "право" има више различитих значења, Ми се стално подсећамо повезаних речи као што су "честитост", "исправност", "исправити", "усправно", "правда", "редовна" и "регулише". Однос између исправности углом и исправности наших поступака је дубоко укорењено у нашем језику, а које смо једва и примећивали пре него смо постали чланови једне масонске ложе. У степену помоћника, ми се стално подсећамо да је

гама тј слово G у центру и да означава све што се тиче наших живота. Узећу као пример леве и десне руке, тј њихов однос. Сама Реч "прав" потиче из чињенице да већина људи користи десну руку, десна рука је исправна или правилна рука за коришћење. Већина нас се сећа учитеља који мукотрпно уче леворуке да пишу са десном руком. Латинска реч са леве стране, "злокобна" (Mano sinistra) носи тај осећај погрешности док десна рука, "Mano dexter" сугерише "спретност". Други корак у степену помоћника је десном ногом. Значај десне стране у овом степену не само да истиче напредак у односу на претходни степен тј. степен Ученика већ нас упућује на прав угао односно угаоник.

На степену ученика један од основних симбола је висак, или вертикала, и представља симбол нашег односа са Богом, док на степену Помоћника, или хоризонтали, користимо либелу која представља симбол нашег односа са нашим ближњима. Однос између виска и либеле, симболише правду, и прави тј исправан однос Бога и нас, његових радника.

На крају овог рада драга Браћо завршио бих са следећим речима Халила Џубрана које нам говоре да су наше речи и наша дела музика срца и душе и то само ако долазе из срца и душе и да све што радимо треба да буде са љубављу и са вером у Великог Неимара:

А ја Вам кажем да је живот мрак,
осим кад постоји жар,
а сваки жар је слеп,
осим кад постоји знање
а свако знање је узалудно,
осим кад постоји рад,
а сваки рад је празан,
ако нема љубави,
а кад са љубављу радите,
тек онда се спајате са другима,
са собом и са Богом!!!

Братски поздрав из Шапца, брат Б.А.

ОБРЕДИ ИНИЦИЈАЦИЈЕ

Изабрао сам да говорим о иницијацији, не због тога да бих одржао предавање и неког нечему учио, већ зато што је мени самом таква тематика блиска. Потврду претходне тврдње проналазим у томе што сам сам прошао четири иницијације. Међутим, онолико колико ми је ова тематика блиска искуством, толико у њој учествујем као припадник колектива, у који је дубоко укореењена митска свест која своје утемељење проналази у делању које чини нашу свакодневицу.

У складу с учењем Карла Густава Јунга, ову назнаку вам дајем да бих показао митско утемељење наше психе. Такође, тиме говорим да у самим обредима не видим искључиво заоставштине паганизма, већ примењивање карактеристика Човекове свести. Монотеистичке религије (а моје излагање се превасходно заснива на Хришћанству) су врло добро знале да је бесмислено градити нове цивилизацијске тековине на згаришту спаљених старих. Због тога су оне „крстиле” одређене митеме, односно, спровеле и у новом руху им дале прихватљив смисао.

Латински глагол *initiare* сведочи два значења – *упутити* и *посветити*. Заним-

љиво је у њима посматрати перспективу из које се полази. Глагол *упутити* подразумева треће лице, некога ко показује прави пут особи која пролази иницијацију. Међутим, глагол *посветити* се своди искључиво на унутрашњи план, где сам ја који сам инициран, спреман да посветим себе новом путу. Овде се врло јасно наслућује, а убрзо и открива да је реч о упућивању на нови живот и посвећивање старог новом животу.

„Зар не знате да сви који се крстисмо у Исуса Христа, у смрт његову се крстисмо? Тако се с њим погребосмо кроз крштење у смрт да би, као што Христос устаде из мртвих славом Очево, тако и ми ходили у новом животу.” (Рим, 6,3-4).

У складу са овим, занимљиво је обратити пажњу да је сам чин крштења коначно завршен трократним погружењем (у чему је јасно видна симболика Трећег Дана, у коме је Христос васкрсао). Крштење је један од обреда чијом ћемо анализом симбола најлакше доћи до саме сржи иницијација. У **Учењу Дванаесторице Апостола** из 75. г. и **Апостолске установе** из 225. г. јасно се види да се крштење мора обавити у води. Управо је та вода у народној свести имала амбивалентно значење – с једне стране је значила смрт, а са друге живот. (Слични обреди са погружењем у воду су се дешавали у прослави пролећних празника, одредница Ђурђевданске песме, Речник Наде Милошевић Ђорђевић).

Користећи терминологију коју смо већ установили, *упућујемо* старог Човека у његову смрт потапајући га у воду, а затим га упућујемо и у нови живот – вађењем из ње. Из самог посматрања овог обреда, јасно је да је потребна смрт да би дошло

до новог рађања у новом животу. Хришћанство нам, пак, сведочи о васкрсењу у крштењу, кроз сједињење са Христом, са Његовом смрћу и Његовим Васкрсењем.

И то управо и јесте сама срж иницијације – **смрт старог, да би се родио нови**. Кроз глаголе *упутити* и *посветити* и именицу изведеницу *initium* (*почетак*), постаје јасно да чин иницијације свакако није потребан сам себи. Човеков пут почиње управо након новог рађања, или васкрсења. Крштењем човек бива примљен у заједницу са Христом и даје му се **могућност** да живи у светлости, али је његова воља хоће ли и како ће одговорити на даљи напредак.

Поред монотеистичких религија које имају свој вид иницијације (примање у заједницу) кроз обреде Бар Митзвах у Јудаизму, Сунет и исповедање Алаха у Исламу, обред иницијације примећујемо и у паганским заједницама, нпр, међу Аборицинима, индијанским и афричким племенима. Срж сваког од тих обреда јесте управо припремање дечака за вршење функција мушкараца у јаким патријархалним заједницама.

Наш пут Зидарства представља управо вољу у делању које долази након иницијације. Ми видно имамо жељу да кроз Рад стигнемо до Савршенства, односно Смисла. Наше звање јасно упућује на наследнике градитеља Соломоновог храма. Иницијацијом ми постајемо део овог корпуса, и попут

алегоријске слике неклесаног камена који нашим делањем бива исклесан, свој потпуни Смисао налазимо у телу Заједнице, односно као део Храма. У чему се састоји тај смисао? С једне стране, као активни припадници заједнице у коју смо иницирани, деламо у складу са коначном идејом. Са друге стране, након иницијације, остајемо као слободни појединци окренути на горе – ка Светлости. Овај пут нас коначно доводи и смешта на хоризонталу и вертикалу (значење Крста, хоризонтала представља световне односе, вертикала духовне).

Велика Ложа Француске пише: „Иницијација омогућава прелаз из Таме у Светлост. Њен је принцип да спусти човека у његову властиту дубину, како би открио димензије свог унутрашњег света, своје место у космосу, смисао своје судбине (*свој призив*, напомена). Иницијација је дуга потрага која води слободног зидара, одлучног корака, у освајање (*спознају*, напомена) Лепоте, Истине, Правде. Масонска метода заснива се на разумевању и употреби традиционалних симбола”.

Симболи имају оживљујућу важност, они су темељ иницијације, јер Симбол није само представа, већ у себи садржи чест онога што представља.

Брат Б.М.
Немања, Ниш

Порекло грба масонске ложе

Историја света познаје ратове за храну, територију, благо, утицај... чак и жену.

Борба две групе људи, први ратови два племена, водили су се прса у прса. Оног тренутка када су се два удаљена села ујединила у борби против заједничког непријатеља, када се савезници више нису познавали лично, било је потребно идентификовати се у хаосу борбе.

Та идентификација, знак, симбол, имали су за циљ да у ковитлацу, кркљанцу, буци, спасу главу. На основу њих знало се ко је пред вама - пријатељ или непријатељ. До данас се није појавио

ефикаснији начин да у магновењу схватите шта треба чинити.

Знак или симбол било је перо одређене птице, нога вука, огрлица од зуба животиње, трака текстила у одређеној боји. Убрзо, осим припадности групи, симболом се шаље и порука чији је циљ да застраши противника или му пољуља морал. Уцртава се одређена слика која говори да је група под заштитом неког бога или се црта одређена животиња чија су својства опште позната – крволочност, лукавост, храброст, снага и моћ...

У том надметању симболима, у тим зачецима пропагандно-политичких порука, једног тренутка један симбол више није био довољан за све што је требало рећи – поручити. Оног тренутка када се у цртежу појавио други симбол – настао је грб – амблем. Симболи добијају своје место, њихов однос и величина постају дефинисани, ствара се визуелни ред.

Пример табарде

Пред човечанством је средњи век. Грб је је јединствен скуп хералдичких знакова које су користили средњовековни витезови исписујући их на огртачу, плашту који је у почетку служио да додатно загреје, касније се трансформисао у табарду – што је нека врста кратког капута који се носио само док је особа напољу. Грб је постојао и на штиту, делу борбене опреме који је служио за заштиту али и као оружје.

Пример табарде

Витешки и хералдички комплет није се могао замислити без шлема и мотоа. Са изузетком Велике Британије, дизајн или облик као и симболи били су јединствени, другачији за сваку особу или породицу, данас корпорацију и државу, а на братском нивоу – ложу. Такви цртежи или слике

називају се грбовима. Данас користимо и израз - амблем.

Витешки шлем

Постоји разлика између симбола и амблема. У многим текстовима ова два појма се користе испреплетано па их је лако помешати.

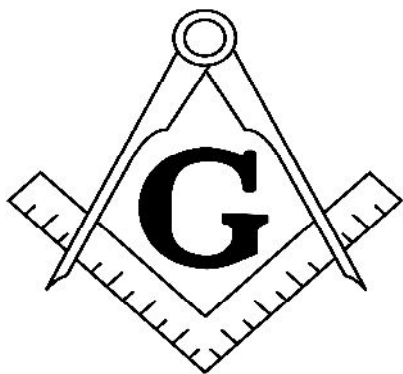
Витешки шлем

Шта је симбол?

Симбол има сложенију идеју. Симбол упоређује две ствари користећи визуелно, неки објект или предмет, као помоћ да се присетимо. Симбол има и визуелну и суштинску вредност и даље много сложеније значење о коме говори. Укратко, иза симбола се крије сложена прича. Масонски симболи обично у другом нивоу, или још дубље кроз слојеве, нуде религиозно или духовно значење. Симболи нас кроз алегорију уче моралним лекцијама.

Шта је грб или амблем?

Амблем чини група симбола. Разлику између симбола и амблема, најлакше ћете запамтити ако знате да амблем чини група, више појединачних елемената. Амблем је инсигнија или грб, заштитни знак или лого. Свака ложа има свој амблем, грб, а они се разликују у садржају симбола. Најлакши начин да уочите и запамтите разлику између масонских симбола и масонских амблема, је да запамтите следеће: Симбол је појединачан елемент. Грб чини више елемената.

Масонски угломер и шестар су симболи који представљају Слободно зидарство као одређену групу људи окупљену око заједничког циља или идеје. Ово је лого или грб Слободног зидарства.

Заштићен је ауторским правима и не може га нико други користити. Када видите ова два симбола овако поређане, то је грб Слободних зидара.

Амблем групе ИСТОЧНА ЗВЕЗДА или Ред Источне звезде.

ада би неког из профаног света упитали шта зна о симболима и да ли се њима бави, најчешће бисмо чули одречан одговор.

Амблем Шкотског реда

Међутим, прави одговор би нас могао изненадити јер симболе проучавамо и учимо од детињства. Већина светске популације данас користи и познаје симболе древних цивилизација, египатске, римске, грчке, хебрејске...

Египатски хијероглифи

Од када је Француз Шамполион успео да дешифрује прве хијероглифе до данас многи покушавају да тумаче текстове писане овим писмом. Неке од тих симбола користе и Слободни масони данас, попут тачке у кругу, сунца, месеца.

Римски симболи

Римљани су развили систем бројева. Римске бројеве користимо и данас, нажалост све ређе.

Грчки алфавет

Води порекло од Феничанског алфабета. Користи се и данс у математици и науци. Грчки алфabet је био претеча латиници, готици и ћирилици. Мада Слободно зидарство у својој доктрини нема ничег варварског или фанатичног, симболи које користи дају доказе о њиховом утицају.

Сам улаз у масонску ложу уводи нас на терен симбола од којих многи, бар већини нас, делују познато. Проучавајући старе цивилизације приметићемо да се у једном тренутку развоја појављује организовани систем религије која постаје институција са властитим мистеријама. Мистерије древних народа се чине као религија у оквиру религије и њен су нераздвојни део. Циљ тих мистерија је био

стицање већег знања о божанству што води ка бољем и светијем животу. Церемоније су често биле чудне и екстремне за обичног човека, а циљ им је био да произведу снажан утисак и верски жар, касније и потребу да се приђе групи. Заклетве се углавном дају уз упозорење да њихово откривање води у смрт. Већина информација о древним тајним друштвима је врло оскудна и не може им се у потпуности веровати.

У књизи „Историја иницијације“, Др Оливер је прикупио многе драгоцене информације, али већина оних које су се појавиле последњих година немају никаквог основа и на њих се не треба ослањати. Врло мало се може сазнати о томе како су изгледале церемоније древних народа. Све што се зна закључено је на основу цртежа који постоје на споменицима и на основу симбола који су коришћени у обредима где се само наслућује њихово значење. У поређењу са древном и оригиналном употребом Масони симболе користе на другачији начин. Њима симболи служе као подсетник на одређене ствари. Древним мистичима су симболи имали посебно и свето значење, били су део божанства.

Багрем (акација)

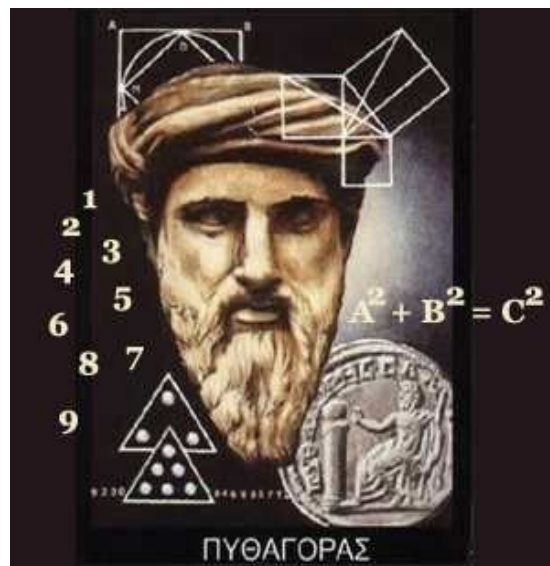
За масоне је подсећање на смрт мајстора Хирама Абифа, а његова зелена боја симбол је будућег живота. Код грчких мистика она је била знак невиности, а ношење гране багрема значило је заштиту од искушења односно било је чувар невиности. Природно је веровати да су древни народи користили своје симболе да би њима представили апстрактну идеју каква је невиност. Симболи су помагали да идеје буду лакше схваћене. И данас је филозофима тешко да објасне одређене апстрактне идеје без неког згодног описа или поређења. Мистерија и магија су у пракси мање-више повезане. У својој најчистијој форми магију налазимо међу Зулу племенима или Бушманима у

Африци. Тамо симболи нису развијени до стадијума перфекције као што је то случај у развијенијим мистеријама. Симболи су увек верна копија идеје коју представљају, а њихова снага је врло велика, за добро или зло, у зависности од онога што врач жели да постигне и зашта их намењује. На пример, прављење фигурица од воска које представљају особу, дакле, симбол су особе, и лагано топљење тих фигурица поред ватре уз изговарање одређених речи чини да сама особа постане болесна и умре. Или, Бог који има посебне моћи и снагу представљен је у симболу лава или неке тако моћне животиње.

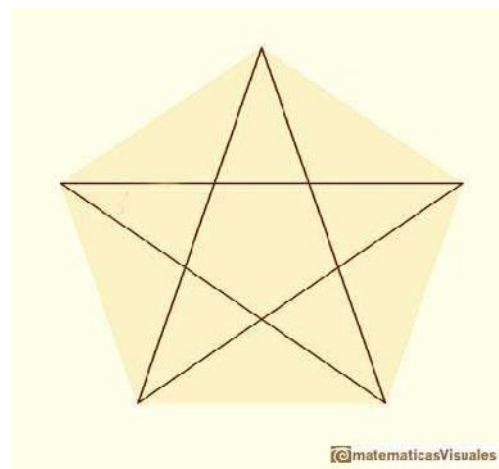
У мистеријама симболи немају тако једноставно значење, а њихови корени нису лако уочљиви, шта више, многи симболи немају баш никакву везу са оним што на први поглед представљају. Како је дошло до тога да баш багрем представља невиност код Грка, тешко је рећи. Врач није пролазио кроз редован процес иницијације који је био обавезан за кандидате мистике. Његова иницијација се састојала у одласку у планине или у пустињу где би постио и излагао се разним искушењима и напорима ума и духа до крајњих граница када почињу халуцинације кроз које се, веровали су, добијају поруке од Бога. Тек тада сматрало се да је особа квалификована да настави да се бави професијом.

Античке мистерије су највероватније биле природан наставак магије. Питагора је основао своју школу мистике на темељима своје науке о бројевима, а свети бројеви играју не тако малу улогу у Масонерији. Добро је познато да неки универзални бројеви имају симболичко значење. Три, пет и седам су свети бројеви, а њихово порекло датира далеко уназад, много пре Питагоре. Разлог због којег ови бројеви имају тако мистериозно значење лежи у степену вероватноће. Узмимо за пример број 7. Антички астрономи су познавали седам планета. Имена су добили према седам божанстава. У хемији, само су алхемичари познавали

седам метала. Седам је дана у недељи, 12 (3x4) знакова хороскопа од којих смо добили 12 месеци у години.

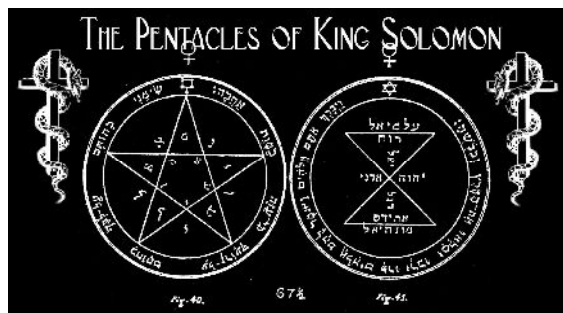
Колико су древни филозофи загазили у религиозни мистицизам можемо видети према томе колико су се често бројеви 3,5 и 7 појављивали у природи па су на основу тога извукли закључак да су закони универзума засновани на нумерици, а да ова три броја који се тако често понављају имају свето порекло.

Напретком науке ове идеје су изгубиле снагу. Откривено је више планета, више метала, зна се да у природи постоји око седамдесет основних супстанци. Кинези су мислили да их је пет. И број 9 је увек имао свето значење. Прво он је троструки свети број 3. Ако га

помножимо са 3 добијамо 27 а $2+7$ су опет 9. 9×11 је 99 а $9+9$ су 18 што је и 9×2 .

Иако је Питагора свој рад увио у мистерију и симболе јасно је да је његов радо од изузетне важности за човечанство. Аритметику је поставио на чврсте основе и продубио је знања о геометрији. У геометрији и бројевима има много симболике, а можда је најинтересантнији Питагорин троугао, једнакокраки троугао о коме се сада учи у основној школи. Када овом троуглу додамо још две спојене линије добијамо пентаграм. Пентаграм, једнакостранични троугао и квадрат били су једини геометријски елементи око којих се могла описати кружница и вероватно је то био разлог што су ова три симбола усвојена као елементи мистерије.

Ни један симбол није тако универзално прихваћен као пентаграм. Овај симбол наћи ћемо на египатским плочама, 378 година пре Христа, али има га и на бамбусовој лули за дуван племена Мовата. У магији су пентаграм и круг ишли руку под руку и били су врло важни за постизање циљева чаробњака и вештица. За Питагорејце пентаграм је био симбол здравља.

Кабалисти звезду, односно пентаграм користе са именом Бог и пишу га са пет тачака у центру. Најшире је коришћен као симбол којим се избегава зло.

Како се пентаграм нашао у масонерији можемо само да нагађамо. Неки писци кажу да ја краљ Соломон имао овај симбол на свом печату и да постоји на његовим масонским радовима али не

наводе ни један извор којим би поткрепили ту тврдњу.

После пентаграма долазимо до другог симбола који је у разним модификацијама широко прихваћен – то је крст. Мада се крст као симбол не користи у плавим ложама масонерије, налазимо га на вишим степенима витезова темплара. Најједноставнија форма је пресек хоризонталне и вертикалне линије. Малтешки крст је модификација добијена извлачењем четири линије. Овакав цртеж одмах је довео до идеје да се симбол затвори у круг.

Cross of the Knights of Malta

Ова модификација је била омиљена код средњовековних Зидара и коришћен је у њиховим радовима највероватније као симбол великог спаситеља човечанства затвореног у бесконачност или свемир.

Тау крст, негде га зову и крст светог Антонија. Претпоставља се да је овај светац био разапет на крст таквог облика. Ипак, облик овог крста има далеко старије порекло. Користили су га древни Египћани да мере водостај Нила приликом изливања.

Модификација Тау крста је “крст Ансата,” који је налажен у скоро свакој гробници, споменику и храму, у руци покојника или око његовог врата. Био је симбол бесконачног живота. Према Меккеју, 47 поглавље прве Еуклидове књиге има врло интересантну форму за коју каже да ју је Питагора научио од

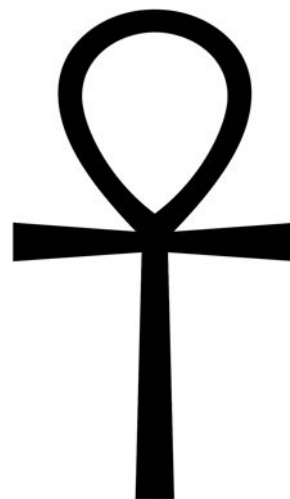
Египћана. То је једнакокраки троугао. Већина египатских великих архитектонских радова заснована је на овом симболу. Велика пирамида, Птоломејев стадион рађени су по овом принципу. Као симбол, једнакокраки троугао представља универзум. Основа је Озирис, мушко божанство, други крак је Изиде, женско божанство а хипотенуза је Хорус, њихов син. У масонерији је усвојен као део накита.

Тау крст

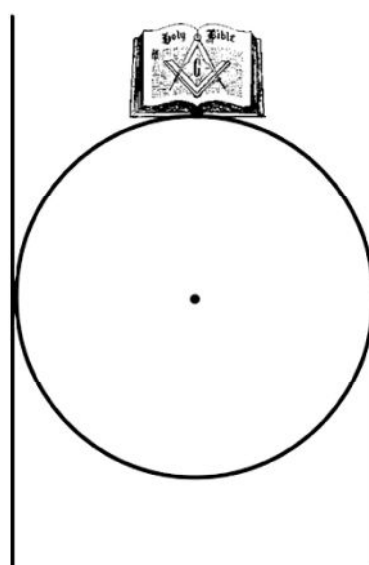
Др Оливер у својој књизи "Знаци и симболи и порекло симбола", симбол тачке у кругу приписује обожавању фалуса код древних Египћана. Укратко легенда овако гласи. Озирис, велико египатско божанство отишао је на пут. Приликом повратка, бог Тајфун, његов брат, неки тврде да му је то син, који је био врло покварен и љубоморан сковао је заверу. Направио је кутију која је одговарала Озирисовим мерама и понудио је на поклон ономе ко у њу може да легне. Озирис је иступио и легао у кутију, а чим је то урадио Тајфун је закуцао поклопац и сандук бацио у Нил. Ожалошћена Изис лутала је тражећи тело. На крају га је нашла. У тренутку када је на трен напустила леш, опет се умешао Тајфун који је унаказио и побацао његове делове на све четири стране. Изис је наставља да тражи делове тела и кад год би нашла неки део она би га сахранила. Успела је да нађе све Озирисове делове осим репро-

дуктивних органа. Направљена је дрвена фигура названа фалус и од тада је обожавана као свети симбол у египатским мистеријама. Касније су Грци усвојили овај симбол преневши га у своје религијске мистерије.

Крст Ансата

Фалус је онда, каже Оливер, представљан као тачка унутар круга. Круг је био женски елемент, а цела симболика односила се на плодност. Масонски писци истичу да је, у неким регионима, попут оних које су настањивали Друиди, Скандинавци и Хиндуси, круг омиљен облик у архитектури храма са троном у центру на коме је божанство. То је, кажу масонски писци, представљано са тачком у кругу.

Савремена масонска идеја код симбола тачка у кругу нема додирних тачака са египатским обожавањем фалуса.

Тачка у кругу

Круг је увек био симбол вечности, линија је без краја, а центар круга је највероватније место за олтар.

Боје

Закон антропологије каже: Ако два ума која су се развијала под истим условима, исто примају спољне утицаје они ће их на исти начин доживљавати. Утицај сунца на флору и фауну примећују и припадници удаљених племена без обзира да ли су у Африци или у некој џунгли. Код њих сунце има божанску моћ и чини добро. На овом принципу се објашњава да удаљене културе које не могу да комуницирају међу собом имају слична или истоветна веровања. На основу овог принципа можемо покушати да објаснимо симболичне вредности боје у разним културама. Боје и њихово значење вуку порекло из природе.

Бела је увек повезана са добрим. Зло никада није у вези са том бојом. Бела је боја светлости, црна ноћи, таме. Добро се чини по дану, кад сви могу да виде. Тада је чистије и поштеније него када се ради под окриљем мрака, када се ради тајно. У вестерн филмовима позитивни ликови носе беле шешире, негативци црне. Подсвесно се шаље порука чак и када не знамо ништа о функцији боја. Бела је знак невиности и чистоте. У свим паганским мистеријама користи се са том идејом. Девике Весталке носе бело. И код Масона, бела је симбол чистоте и невиности.

Насупрот беле, црна је симбол зла, а значи и смрт. Тама је ужасна и мистериозна а црnilо ноћи подсећа на пролаз душе у непознате области смрти.

До данас ова симболика опстаје у погребним обредима.

Плава је права масонска боја своју вредност доноси са неба указујући на бесконачност и универзалност, а Масонерија, објашњава Мекеј, је универзално братство и добронамерност. Код Друида плаво је знак наде. Може се тумачити као силазак небеске куће са плаве куполе неба.

Црвена је боја крви, боја агресије, то је боја Марса, бога рата. Планета Марс је име добила од старих астронома управо због своје боје. Многи војни одреди су имали ту боју на својим штитовима: Темплари су имали црвени крст на белој основи.

Остале боје које немају обавезно коришћење у масонерији вуку порекло из природе и веровања везаних за природу.

Жута је симбол богатства, везана је за боју злата, а зелена је знак живота што вуче порекло од боје вегетације.

Можемо са великом вероватноћом закључити да је значење боја универзално прихваћено у свету и да води порекло из времена када је човек био јаче повезан са природом. Лако уочавамо да су одређени симболи и обичаји древних мистерија слични Масонским, односно можемо закључити да су их масони преузели, наставили, модификовали.

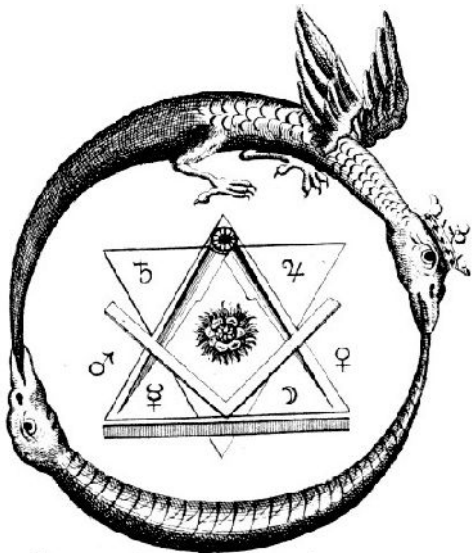
Многе мистерије су подељене на три степена. Сваки наредни степен је награда

или се кандидату признају заслуге и способности. Нема сумње да то има везе са веровањем у свето значење броја три.

Свевидеће око користили су Египћани. Њима је било симбол Озириса.

Змија је такође свети симбол и код Египћана и код древних Мексиканаца. Обично је видимо са репом у устима што је био симбол вечности. Ето је и на амблему Поштоване Ложе Кнез Михаило.

Вечита човекова тежња је бити што ближе Богу. Ту жељу показује и кроз симболе шаљући разне поруке, било појединачним симболима, било кроз њихове скупове.

Масони симболе користе тихо и ненаметљиво, а тај начин и деловање имају утицај на судбину човечанства. У којој мери никада се неће прецизно знати. Чињеница је да су Масони тиха снага, она која делује индиректно, а то увек даје сјајне резултате.

Симболи нас воде и наређују, чине нас срећним, чине нас тужним. Признат или непризнат себе ће увек пронаћи у симболима. Универзум је један огроман симбол, симбол Бога, као што је и човек симбол Бога или Универзума*.

Брат З. Ђ.,
помоћник
ПЛ Кнез Михаило
Крагујевац

* У припреми текста коришћено је неколико радова објављених на Интернету као и књиге Ролинсов "Древни Египат", Петријев "Историја Египта, Ендру Ланг "Митологије", "Енциклопедије Британика" и чланак професора Резија "Мистерије".